

Lidské zdroje jako nástroj prevence rizik ve zdravotních službách

MUDr. David Marx, Ph.D.

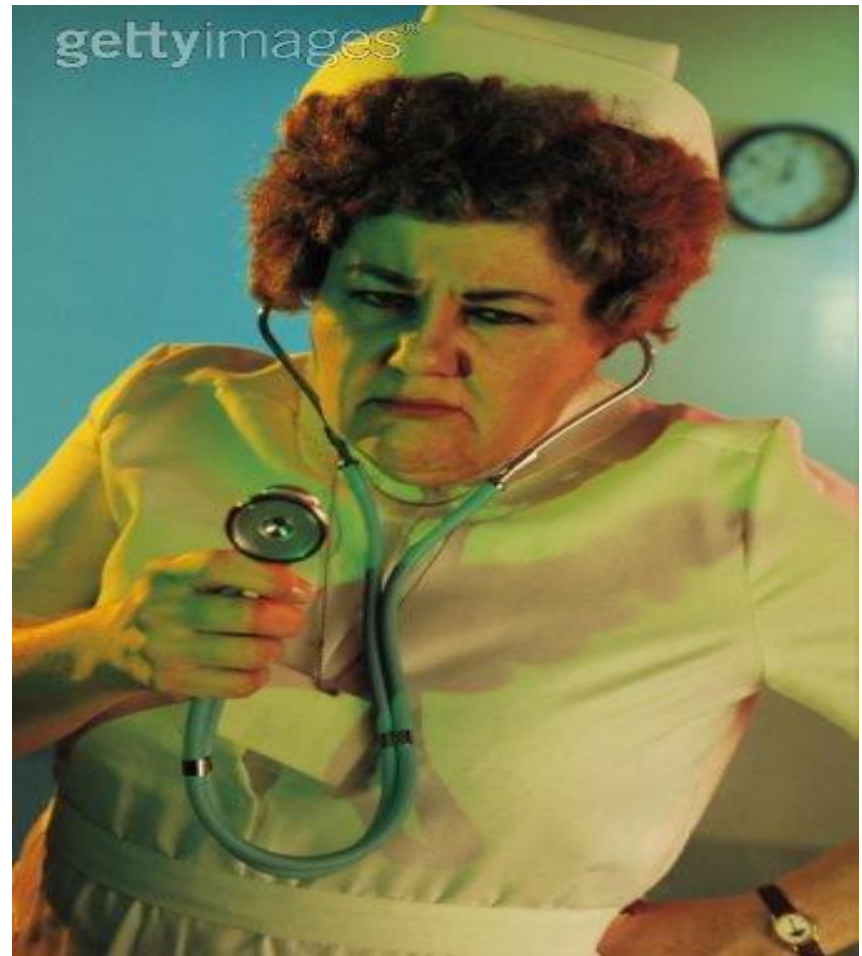
Spojená akreditační komise, o.p.s.

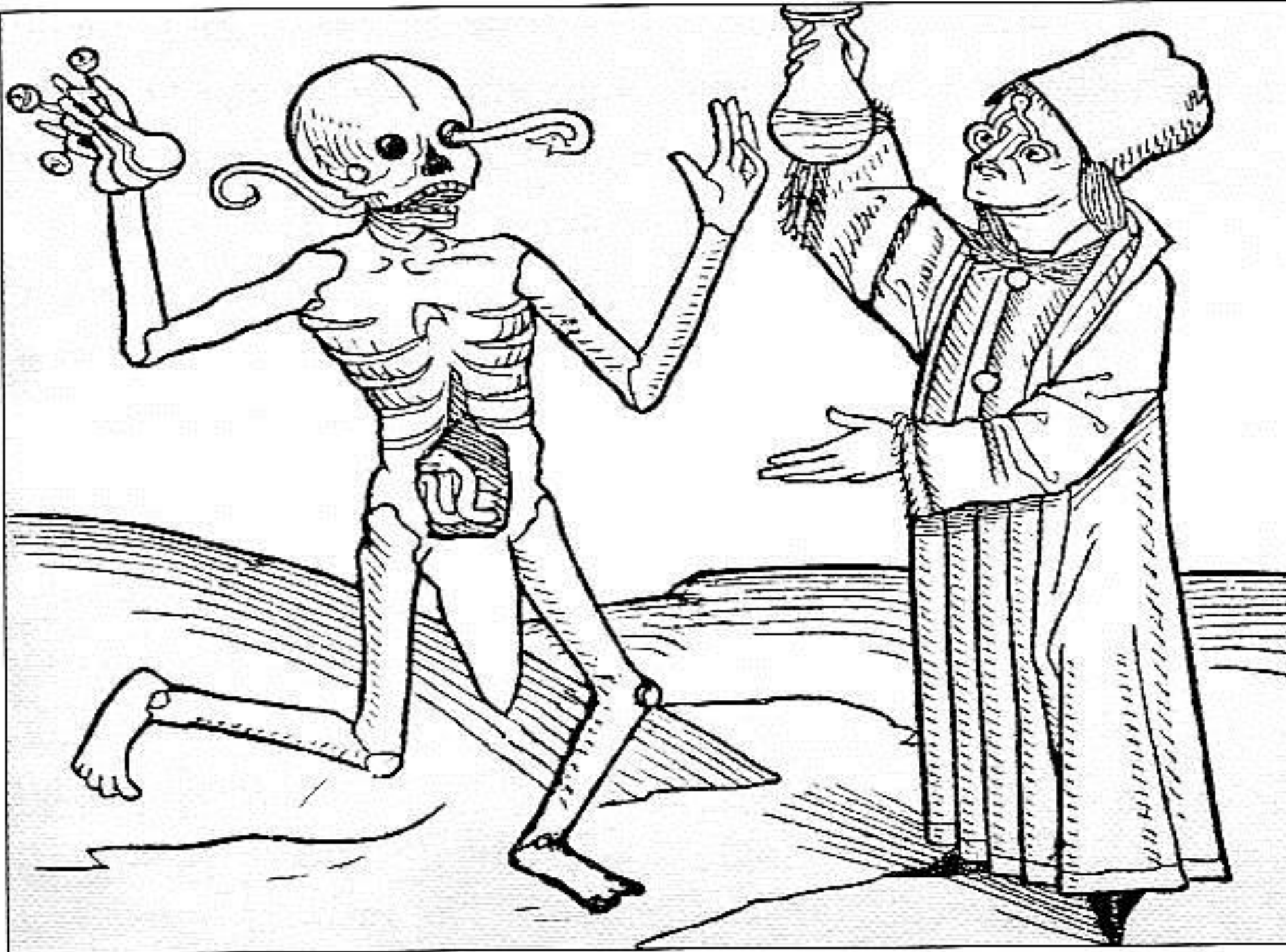
Univerzita Karlova v Praze – 3. LF

Kdo jsou sestry ?

Kdokoli, včetně lékařů, když má definovat ideální vlastnosti sestry, použije určitě pojmy jako "oddaná" a poslušná". Tak lze poměrně výstižně charakterizovat obecního slouhu či dokonce koně. Těžko byste tuto definici aplikovali například na policistu.

F. Nightingale - 1870

Akutní lůžková péče - nemocnice

	Lůžka/1000 obyv.	Zaměstnanec/lůžko	Sestra/lůžko
ČR	7,11	1,87	0,76
Německo	8,25	1,81	0,81
Holandsko	4,69	3,61	1,01
Norsko	3,35	6,39	2,55
UK	3,34	6,45	NA
USA	3,08	6,25	2,27

Motto

- Slyším, jak babka naříká,
jež slula „sličná
zbrojmistrová“,
a nad ztraceným mládím
lká:
„Ha, starobo,“ zní její slova,
„ty z pokolení Jidášova,
cos na mne dolehla tak
brzy?
Já chtěla bych být holka
znova.
Zabila bych se, svět mne
mrzí.

Dlouhodobá péče

	Lůžka /1000 obyv	Lůžka /1000 seniorů	Pracovníci /1000 obyv	Pracovníci /1000 seniorů
ČR	6,5	43,3	3,6	2,4
Německo	10,3	50,3	7,8	3,8
Holandsko	10,4	68,5	11,7	7,7
Norsko	9,3	62,9	19,2	13
UK	8,8	55,4	NA	NA
USA	5,4	41,9	15,4	11,9

Lidské selhání jako příčina chyby (% ze všech chyb)

Letectví	65-85 %
Řízení letového provozu	90 %
Námořní doprava	80-85 %
Chemický průmysl	80-90 %
Jaderné elektrárny	70 %
Dopravní nehody	85 %

6

Pravda riziku

- Riziko pochybení je součástí každého složitého systému
- Riziko je přítomno vždy
- Ne všechna rizika jsou předem identifikovatelná
- Lidé jsou chybující bez ohledu na to, jak moc se snaží, aby nebyli
- Systémy selhávají
- Bdělí a dobře proškolení zdravotníci zajišťují dennodenně bezpečí kompenzací rizik na poslední chvíli.

Specifika zdravotnictví I

- Rozmanitost činností a vybavení
- Kontaktní činnosti – vysoké riziko pochybení, úzké mantinely bezpečí
- Nejistota, neúplné znalosti
- Vulnerabilita pacientů
- Nesystémové šetření pochybení
- Péče poskytovaná 1:1 nebo málo:1

Specifika zdravotnictví II

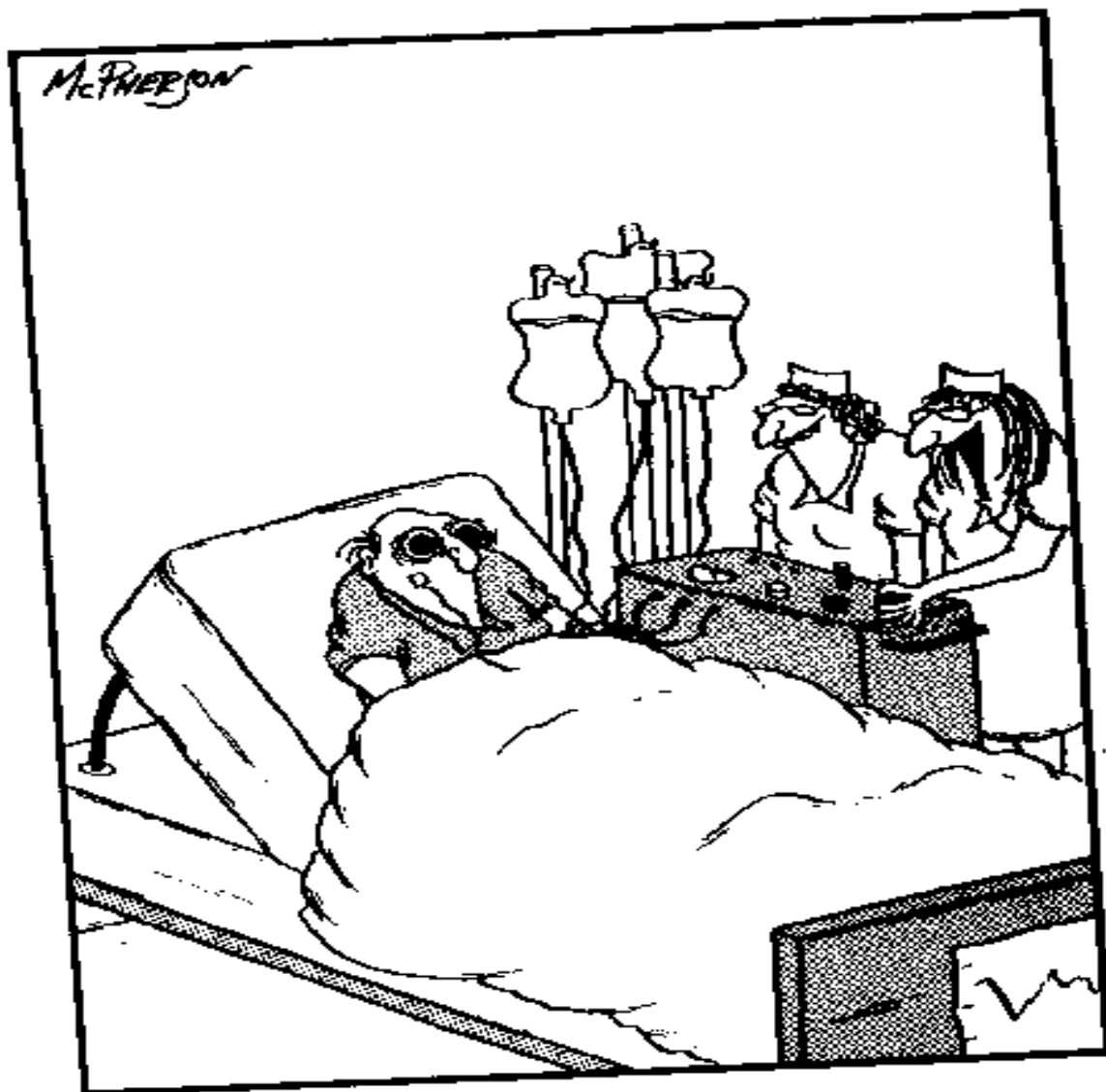
- I kdyby zdravotníci byli proškoleni ve všech aspektech prevence rizik, stále budou (jako všichni lidé) chybovat
- U kořene problematického bezpečí pacientů je fakt, že zdravotníkům chybí informace, které by vedly k pochopení principů pochybení, k jejich předvídání, včasné diagnostice a prevenci.

Specifika zdravotnictví III

- Riziková poslušnost
- Nekritická hierarchizace
- Iluze dokonalosti
 - „špinavé myšlení“
 - Právní vědomí

Zdroje chyb

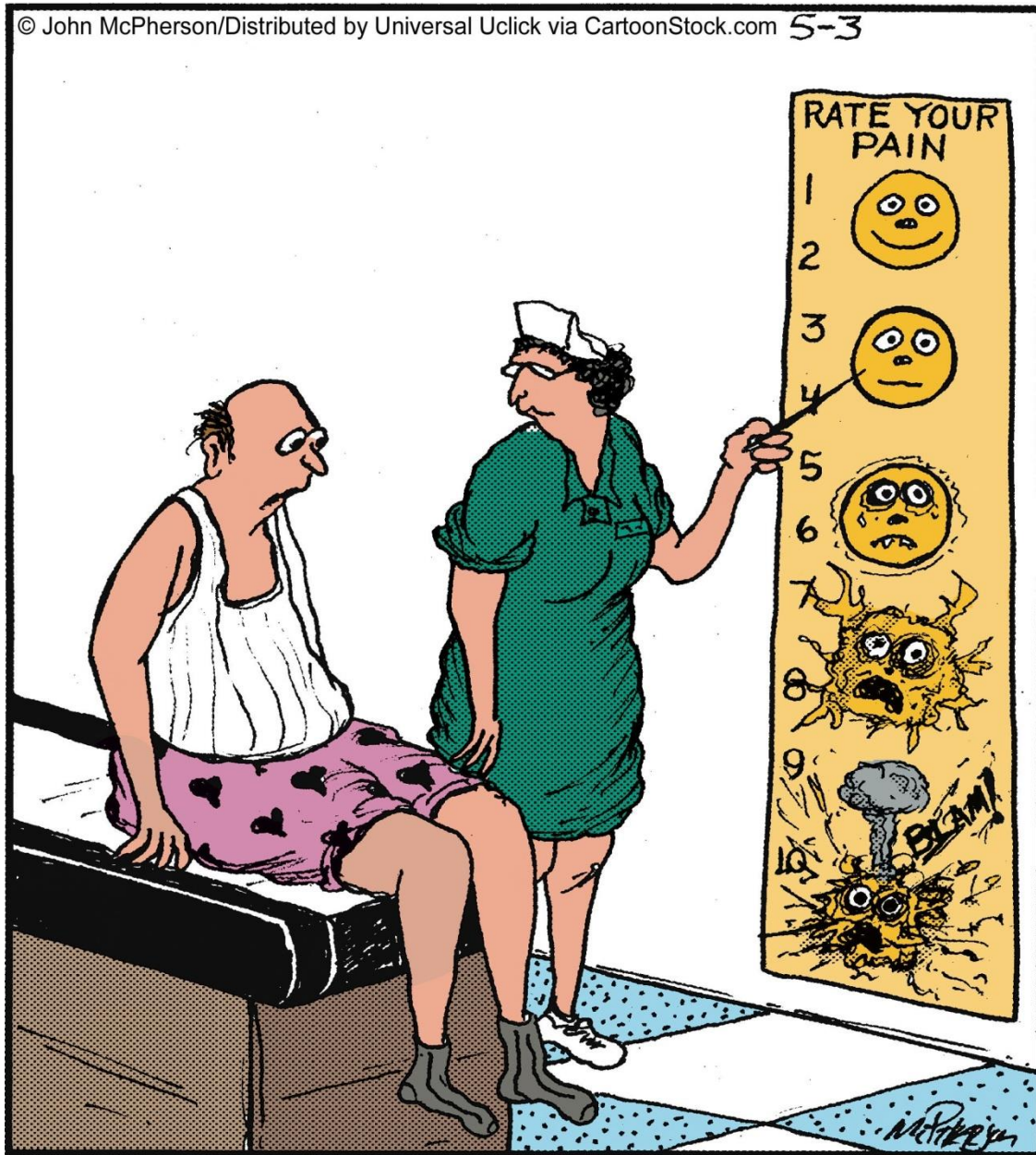
- Nepřiměřené zaškolení
- Nerealizovatelný plán činnosti
- Nedostatečná údržba přístrojů
- Nedodržování standardů kvality nebo jejich absence v instituci
- Nepřiměřené přístrojové vybavení
- Časový stress
- Nedostatečné personální obsazení
- Únava

Koukej, Máňo, jak vyvalí oči, když stlačím
tenhle knoflík

Lidské zdroje vs. bezpečí

- Kompetence
 - Vzdělání
 - Zkušenosti
 - Dovednosti
 - Postoje
 - Delegace
- Počet
 - Minimální počty
 - Spektrum péče
 - Potřeby pacientů

Jak moc vás to bolí ?